

Erdély három nemzete

A kolozsmonostori egyezmény és a kápolnai unió

Kompetenciaterület:

Szociális, életviteli és környezeti kompetenciák

10. évfolyam

Programcsomag:

Polgár a demokráciában

A modul szerzői: Baracs Nóra és Magasi András

MODULLEÍRÁS

Ajánlott korosztály	15-16 évesek
Ajánlott időkeret	45 perc
A modul közvetlen célja	Az erdélyi parasztfelkelés történetének elemzése kapcsán közösen elgondolkozni arról, vajon mi alakult volna másképp, ha a nemzet ekkoriban kialakuló fogalmából nem rekesztik ki az erdélyi társadalom nagyobb részét.
A modul témái, tartalma	Témák: Identitás – magyarságtudat; társadalom – kisebbség, esélyegyenlőtlenség, konfliktus – másság, diszkrimináció, érdekellentét, háború; kultúra – multikulturalitás, népcsoportok; erkölcs és jog – szabályozás, törvények Tartalom: A nemzet fogalma. Erdély népei a XV. században. Az 1437. évi erdélyi parasztfelkelés. A kolozsmonostori egyezmény és a kápolnai unió. Erdély három nemzete. Az erdélyi társadalom kiváltságos és kirekesztett rétegei.
Megelőző tapasztalat	Huszita mozgalmak Közép-Európában
Ajánlott továbbhaladási irány	Rendi fejlődés
A kompetenciafejlesztés fókuszai	A szociális kompetenciákhoz szükséges kognitív készségek: információfeldolgozás; problémaazonosítás, kritikai gondolkodás, kreativitás Társas kompetenciák: véleményalkotás, vitakészség, konfliktuskezelés
Kapcsolódási pontok	A NAT-hoz: Ember és társadalom Tantárgyakhoz: történelem Modulokhoz: Jertek Magyarországra! (szka210_04); Népek és kultúrák keveredése Magyarországon (szka210_08)
Támogató rendszer	Demény Lajos: <i>Parasztfelkelés Erdélyben. 1437–1438.</i> Gondolat. Budapest, 1987 Mezey–Pomogyi–Tauber: <i>A magyarországi cigánykérdés dokumentumokban. 1422–1985.</i> Kossuth. Budapest, 1986

Módszertani ajánlás

A foglalkozás során végig öt csoportban dolgoznak a diákok. A termet ennek megfelelően kell kialakítani. A csoportok létrehozása történhet véletlenszerű módon.

Az értékelésre nem az óra végén, hanem menet közben, az egyes munkafázisok lezárásakor kerül sor. A foglalkozás végén egy olyan fantáziagyakorlat kapott helyet, amely érdeklődő tanulók esetén házi feladattá is bővíthető. A diákok esszé formájában bővebben is kifejthetik gondolataikat a feltett kérdésről. Ehhez bizonyára inspiráló lehet a szóforgóval megvalósuló záró tevékenység.

A modul mellékletei

Tanári segédletek:

P1 – Szómagyarázat (a nemzet)

P2 – Kivetíthető képek Erdély népeinek régi viseleteiről

P3 – Ellenőrző kérdések a D2 eseménykártyák információinak feldolgozásához

Tanulói segédletek

D1 – Erdély népei (információs kártyák)

Minden kártyából annyi példányt kell előkészíteni, ahány tagja van a kártyával dolgozó csoportnak.

D2 – Az erdélyi parasztfelkelés (eseménykártyák)

A lapot a csoportok számának megfelelő mennyiségben kell sokszorosítani, és a felhasználás előtt részekre kell vágni, és össze kell keverni.